

Maciej Gajewski, 2016-07-04 16:05

Europa chce MNIEJ innowacji?

Początek lata mamy bardzo gorący tego roku w Europie. Od kiedy świat dowiedział się, że Brytyjczycy jednak zdecydowali opuścić Unię Europejską, obserwujemy wszyscy zjawisko podobne do erupcji wulkanicznej połączonej z silnymi wstrząsami.

Kończąca się holenderska prezydencja Unii Europejskiej również przyczyniła się do serii wstrząsów odczuwanych coraz mocniej przez branżę farmaceutyczną. Państwa członkowskie, pod przewodnictwem Holandii, bardzo dużo uwagi poświęcają obecnie jednej z kluczowych kwestii - zbyt wysokim cenom nowoczesnych leków w Europie. Tocząca się dyskusja jest dość jednostronna i prezentuje obecną sytuację jako niemożliwą do podtrzymania w długim okresie. Według krytyków, gros nowych leków tworzonych jest dla bardzo wąskich grup pacjentów i przemysł farmaceutyczny wykorzystuje ten fakt do nieuzasadnionego zawyżania ich cen. Dotyczy to zarówno obszarów takich jak onkologia, jak i ogromnej liczby chorób określanych jako rzadkie. Temat cen leków znalazł się nawet na agendzie spotkania liderów państw grupy G7 w maju tego roku.

Konkluzje holenderskiej prezydencji (oficjalny dokument kierujący prace Komisji Europejskiej) również zawierają sporą liczbę odniesień do tego tematu. Idą one przy tym o krok dalej, proponując możliwe działania, które miałyby na celu zaadresować zidentyfikowany problem. Po pierwsze kraje członkowskie

chciałyby podjąć szerszą współpracę w obszarze wspólnych negocjacji cen leków z producentami. Takie ponadnarodowe negocjacje już się zaczęły w ramach programu pilotażowego realizowanego wspólnie przez Holandię i Belgię. Wkrótce do tego projektu dołączy również Austria. Druga dziedzina, w której kraje członkowskie upatrują szansy, to doprowadzenie do zmian w regulacjach prawnych Unii Europejskiej, które dzisiaj stymulują firmy farmaceutyczne tworzące leki w określonej charakterystyce. Mówimy tu na przykład o lekach sierocych albo ogólnie o preparatach rejestrowanych dla dzieci. W obu przypadkach ich producenci są beneficjentami istotnych korzyści, takich jak odpowiednio 10-letnia wyłączność rynkowa lub dodatkowa dwuletnia ochrona patentowa. Niektóre kraje członkowskie chciałyby te przywileje ograniczyć.

Wszystko to rodzi uzasadnione obawy branży lekowej, która każdego roku inwestuje ponad 25 miliardów euro w badania nad nowymi lekami w Europie. Obecnie branża ta stoi u progu wielkiej szansy, jeśli chodzi o możliwość stworzenia zupełnie przełomowych terapii w najbliższych latach. Tylko w roku 2015 w Europie zarejestrowano 16 leków sierocych, a od wejścia w życie europejskiej regulacji ds. leków sierocych – prawie 120. Innymi słowy, regulacje prawne stworzone w Europie w ostatnich dwóch dekadach wyraźnie poprawiły innowacyjność branży farmaceutycznej i przyczyniły się do znaczącego postępu terapeutycznego dla pacjentów. Pytanie, czy majstrowanie przy dobrze działającym systemie nie doprowadzi do załamania trendu i długoterminowych bolesnych konsekwencji dla europejskich pacjentów.